Factsheet DoeMee Onderzoek 2024

Energiebesparingsplicht en informatieplicht energiebesparing

Het DoeMee Onderzoek 2024 richt zich op de energiebesparingsplicht en informatieplicht energiebesparing. Deze factsheet is opgesteld voor de gemeente Waterland op basis van de ingevulde vragenlijst door de gemeente en omgevingsdienst IJmond. De dikgedrukte blauwe tekst geeft het antwoord op de enquête en eventuele toevoegingen/ wijzigingen vanuit de schriftelijke validatie weer. Er is gevraagd om aanvullende informatie aan te leveren over de opdrachtformulering, afgesproken doelstellingen, resultaten en energiebesparende maatregelen die zijn getroffen. Een documentenanalyse is indien er documenten zijn aangeleverd opgenomen aan het eind van de factsheet. De factsheet is niet gevalideerd door de omgevingsdienst IJmond en de gemeente Waterland.

Gemeente Waterland

Algemene informatie

De rollen en taken van gemeenten, provincies en omgevingsdienst met betrekking tot het toezicht op de energiebesparings- en informatieplicht zijn op dit moment **helder**.

De opdracht op toezicht en handhaving van de energiebesparingsplicht aan de omgevingsdienst is **wel** in de begroting opgenomen, **het is onbekend op welke manier**. Om te sturen op de taak van de omgevingsdienst m.b.t. toezicht en handhaving van de energiebesparings- en informatieplicht **onderneemt de gemeente geen actie.**

De gemeente geeft zelf **geen** invulling aan toezicht en handhaving van de energiebesparings- en informatieplicht energiebesparing, naast de taken die bij de omgevingsdienst zijn belegd sinds 1 juli 2023.

Informatievoorziening

Er zijn **onbekend** afspraken gemaakt over de monitorings- en verantwoordingsinformatie met de omgevingsdienst m.b.t. de energiebesparingsplicht.

De gemeente ontvangt **een jaarlijkse eindrapportage** over de resultaten van de handhaving van de energiebesparingsplicht van de omgevingsdienst. De rapportages die door de omgevingsdienst aan de gemeente worden verstrekt leveren **adequate informatie** over de uitvoering van toezicht en handhaving op de energiebesparings- en informatieplicht. De rapportages geven **op sommige punten adequate informatie** over de bereikte resultaten.

Vanuit de gemeenteraad zijn er **nooit** gekomen over de uitvoering van toezicht en handhaving op de energiebesparingsplicht door de omgevingsdienst. Over de bereikte resultaten, zoals reductie CO_2 en vermindering verbruik van gas en elektriciteit) zijn vanuit de gemeenteraad **geen** vragen/opmerkingen geweest.

Omgevingsdienst IJmond en gemeente Waterland

Algemene informatie

De rollen en taken van gemeenten, provincies en omgevingsdienst met betrekking tot het toezicht op de energiebesparings- en informatieplicht zijn op dit moment **helder**. De energiebesparingsplicht is **niet als apart taakveld onderdeel van het VTH-stelsel (Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving)**.

Resultaat

Er is **gedeeltelijk** zicht op het aantal bedrijven dat valt onder de energiebesparings- en informatieplicht. **Deze informatie verzamelt de omgevingsdienst zelf, wordt gedownload via het e-loket van RVO.nl (Rijksdienst voor Ondernemend Nederland) en wordt gecombineerd met bedrijven waarvan bekend is dat ze aan de energiebesparingsplicht moeten voldoen**. De informatie ontbreekt in sommige gevallen omdat **er een verloop is in energieverbruik, mede ingegeven door verduurzaming. Hierdoor kan een onderneming die eerder onder de verplichting viel, nu niet meer verplicht zijn of andersom.** De omgevingsdienst heeft acties ondernomen om (volledig) inzicht te krijgen door **bij elke toezichtcontrole de meterstanden op te nemen om een actueel beeld te krijgen en houden.**

Er is **gedeeltelijk** zicht op het aantal bedrijven dat zich niet aan de informatieplicht energiebesparing houdt. **Deze informatie verzamelt de omgevingsdienst zelf, wordt gedownload via het e-loket van RVO.nl en wordt gecombineerd met bedrijven waarvan bekend is dat ze aan de energiebesparingsplicht moeten voldoen.** De informatie ontbreekt in sommige gevallen omdat **niet alle ondernemingen die informatieplichtig zijn in beeld zijn, vanwege ontbreken metergegevens van alle ondernemingen.** De omgevingsdienst heeft acties ondernomen om (volledig) inzicht te krijgen door **bij elke toezichtcontrole de meterstanden op te nemen om een actueel beeld te krijgen en houden.** Er wordt **per brief of e-mail** contact gemaakt met bedrijven die niet voldoen aan de informatieplicht energiebesparing.

Organisatie van het toezicht

De omgevingsdienst handhaaft op de uitvoering van de energiebesparingsplicht en informatieplicht energiebesparing door **specifieke energiecontroles uit te voeren aan de hand van de erkende maatregelenlijst en door energiescans uit te voeren**. Het aantal bedrijven dat per jaar wordt gecontroleerd wordt bepaald aan de hand van **het aantal beschikbare uren in de bezetting en eventueel budget voor inhuur externen**. Naar schatting heeft de omgevingsdienst nog **2-5 jaar** nodig vanaf de start van de werkzaamheden om alle bedrijven en instellingen binnen de gemeente te controleren op de energiebesparings- en informatieplicht.

De omgevingsdienst stelt **geen prioriteiten met betrekking tot welke partijen gecontroleerd worden op de energiebesparingsplicht**. **De ambitie is om alle energierelevante ondernemingen te controleren**.

Kwantitatieve informatie

De omgevingsdienst heeft de kwantitatieve informatie uit onderstaande tabellen ingevuld voor de gemeente.

Onderstaande tabel bevat informatie over het aantal gecontroleerde bedrijven en de ureninzet op jaarbasis door de omgevingsdienst in de periode 2019 – 2023.

Jaar	Aantal bedrijven gecontroleerd	Ureninzet op jaarbasis
2019	-	-
2020	-	-
2021	-	-
2022	5	45
2023	1	9

Onderstaande tabel bevat informatie over het percentage bedrijven waar overtredingen zijn aangetroffen voor en na hercontrole tussen 2019 en 2023.

Jaar	% bedrijven met overtredingen bij eerste controle	% bedrijven met overtredingen bij hercontrole
2019	-	-
2020	-	-
2021	-	-
2022	40	0
2023	0	25

Onderstaande tabel bevat informatie over het aantal jaarlijks geconstateerde overtredingen tussen 2019 en 2023.

Jaar	Aantal overtredingen
2019	-
2020	-
2021	-
2022	19
2023	11

De omgevingsdienst heeft **geen informatie** aangeleverd over het aantal bedrijven dat een ‘vooraankondiging last onder dwangsom’ of overige repressieve handhaving heeft ontvangen tussen 2019 en 2023.

In het geval er repressieve handhaving heeft plaatsgevonden, zijn de volgende sancties opgelegd: **Er is een hersteltermijn opgelegd**.

De omgevingsdienst heeft **geen zicht op het energiebesparingspotentieel bij bedrijven en instellingen**. De omgevingsdienst heeft **geen** zicht op de totaal gerealiseerde energiebesparing per jaar.

In de periode 2019 tot en met 2023 zijn de volgende energiebesparende maatregelen door bedrijven en instellingen getroffen: **-**.

Aanvullende documentenanalyse

Categorie	Aanwezig?	Documenten
Toelichting		
Begroting	√	Akkoord Energiebesparingsakkoord; toekenning subsidie; begroting
Opdracht	√	Akkoord Energiebesparingsakkoord; toekenning subsidie; begroting
Beleidstukken	x	
Werkprogramma	x	
Voortgangsrapportage	√	Planning & bestedingsruimte uitvoering energiebesparingsakkoord Waterland
Aanvullend	x	

In 2021 heeft de gemeente Waterland het Energiebesparingsakkoord Noord Hollandse Bedrijven 2022-2025 ondertekend. In dat kader is ook een subsidie verleend voor activiteiten in het kader van het Traject Stimulerend Toezicht. De volgende toelichting is gegeven vanuit de omgevingsdienst IJmond:

Ik zie dat we volgens de aanvraagplanning 16 energiecontroles hadden moeten doen (’22 – ’23). Dat zijn er voor zover ik nu terug kan zien 9, plus 4 hercontroles in ’23 n.a.v. controle in ’22. In het kort: de energiecontroles kostten meer tijd dan vooraf was ingeschat. Dit is eveneens erkend door de subsidieverlener, de provincie, die de projectperiode heeft verlengd naar 2026. De planning is daarmee ook aangepast.

Voor wat betreft de eerste tranche informatieplicht zijn in Waterland 35 informatieplichtige bedrijven, waarvan 17 bedrijven hebben voldaan. Eind 2023 is de tweede tranche informatieplicht gepasseerd, waarbij we nog op RVO wachten op de resultaten. De insteek is dit jaar, omdat het de tweede keer is nu, er aangeschreven wordt op het moment nog niet voldaan is. Om zoveel mogelijk bedrijven te stimuleren de melding te doen is vanuit provincie, door onze afdeling communicatie, gewerkt aan een www.checkclikbespaar.nl campagne.

Daarnaast zijn volgende bijlagen bijgevoegd:

Bijlage 3 Begroting Energiebesparingsakkoord Waterland

Uitvoering	2022		2023		2024		2025		Totalen in 4 jaar
Toezicht en handhaving type C controles	1	€ 1.200	1	€ 1.200	1	€ 1.200	1	€ 1.200	€ 4.800
Toezicht en handhaving type C hercontroles	1	€ 805		€ 0	1	€ 805		€ 0	€ 1.610
Toezicht en handhaving type A/B controles	4	€ 2.420	12	€ 7.260	15	€ 9.075	15	€ 9.075	€ 27.830
Toezicht en handhaving type A/B hercontroles	2	€ 690	6	€ 2.070	8	€ 2.760	8	€ 2.760	€ 8.280
Inventarisatie	10	€ 605		€ 0		€ 0		€ 0	€ 605
Informatieplicht		€ 0	24	€ 2.760	18	€ 2.070		€ 0	€ 4.830
Energiescans	4	€ 2.000	4	€ 2.000		€ 0		€ 0	€ 4.000
Communicatie	2	€ 185	2	€ 185	2	€ 185	2	€ 174	€ 729
Bijeenkomst/ informatieavond		€ 0		€ 0	1	€ 600		€ 0	€ 600
Totaal		€ 7.905		€ 15.475		€ 16.695		€ 13.209	
								€ 53.284	

Bijlage 4 Planning Energiebesparingsakkoord Waterland

	2022			2023			2024			2025		
Activiteiten	Aantal	Geplande startdatum	Geplande einddatum	Aantal	Geplande startdatum	Geplande einddatum	Aantal	Geplande startdatum	Geplande einddatum	Aantal	Geplande startdatum	Geplande einddatum
Toezicht en handhaving type C controles	1	1-1-2022	31-12-2022	1	1-1-2023	31-1-2023	1	1-1-2024	31-12-2024	1	1-1-2025	31-12-2025
Toezicht en handhaving type C hercontroles	1	1-1-2022	31-12-2022		1-1-2023	31-1-2023	1	1-1-2024	31-12-2024		1-1-2025	31-12-2025
Toezicht en handhaving type A/B controles	4	1-1-2022	31-12-2022	12	1-1-2023	31-1-2023	15	1-1-2024	31-12-2024	15	1-1-2025	31-12-2025
Toezicht en handhaving type A/B	2	1-1-2022	31-12-2022	6	1-1-2023	31-1-2023	8	1-1-2024	31-12-2024	8	1-1-2025	31-12-2025
Inventarisatie	10	1-1-2022	31-12-2022									
Informatieplicht				24	1-1-2023	31-12-2023	18	1-1-2024	31-12-2024			
Energiescans	4	1-6-2022	31-12-2022	4	1-1-2022	31-12-2022						
Communicatie	2	1-3-2022	31-12-2022	2	1-1-2023	31-12-2023	2	1-1-2024	31-12-2024	2	1-1-2025	31-12-2025
Datalogger												
Bijeenkomst/ informatieavond							1	1-4-2024	1-7-2024			

Bijlage 5 Bestedingsritme Energiebesparingsakkoord Waterland

Activiteiten	2022	2023	2024	2025	Totalen in 4 jaar
Toezicht controles type C	€ 1.200	€ 1.200	€ 1.200	€ 1.200	€ 4.800
Toezicht hercontroles type C	€ 805	€ 0	€ 805	€ 0	€ 1.610
Toezicht controles type A/B	€ 2.420	€ 7.260	€ 9.075	€ 9.075	€ 27.830
Toezicht hercontroles type A/B	€ 690	€ 2.070	€ 2.760	€ 2.760	€ 8.280
Inventarisatie	€ 605				€ 605
Informatieplicht		€ 2.760	€ 2.070		€ 4.830
Energiescans	€ 2.000	€ 2.000			€ 4.000
Communicatie	€ 185	€ 185	€ 185	€ 174	€ 729
Bijeenkomst/ informatieavond			€ 600		€ 600
Totaal	€ 7.905	€ 15.475	€ 16.695	€ 13.209	
				€ 53.284	